# Mare manifestaţie muzicală la Lugoj

**Concertul corului „Lira" ca omagiu memoriei lui Iacob Mureşanu.— Conferinţa despre viaţa şi opera marelui luptător**

Soc. culturală şi corală „Lira"-Lugoj

**Lugoj, 14 Februarie**

Duminică seara, în sala teatrului „Traian Grozavescu", societatea culturală şi corală „Lira" din Lugoj, de sub preşedinţia d-lui Iosif Dobrin, adm. financiar pensionar şi dirijarea muzicală a d-lui prof. Ioan Bacău, a dat un mare concert, în întregime închinat nemuritorului compozitor ardelean Iacob Mureşanu.

SCURT ISTORIC AL CORULUI „LIRA"

Societatea corală „Lira" din Lugoj îşi are începuturile ei prin anii 1860, pe când era un mic cor al catedralei române unite. Pe baze mai serioase, „Lira" a fost organizată de renumitul înfiinţător şi dirijor de coruri românesti muzicantul Ceca. El a pus baze serioase şi vestitului cor, cunoscut azi de corul „Ion Vidu". In anul 1902, „Lira" s'a constituit, prin munca prelatului dr. Dănilă Fireza, în societate culturală şi corală românească, pe bază de statute, pe care însă guvernul maghiar de atunci nu le-a aprobat decât abea în 1910. Motivele erau de ordin naţional. Guvernul maghiar nu admitea ca societatea să aibe steag în tricolorul românesc, ci într'o singură culoare, dacă nu vor cea maghiară. Atunci societatea şi-a făcut un steag în roşu şi albastru, dar peste cari a scris cu litere în culoare galbenă. Un alt motiv a fost că societatea n'a acceptat să cânte şi ungureşte, cum cerea guvernul maghiar. Corul „Lira" a fost totdeauna ocrotit şi sprijinit de episcopii Lugojului, care-i sunt şi azi patroni. Activitatea sa este deosebit de bogată, înainte şi după Unire, cultivând cântul bisericesc şi profan românesc. A făcut şi face multe turnee muzicale în centrele din Banat şi Ardeal. In anul 1919 la Ceaba a cântat în faţa regelui Ferdinand I şi a reginei Maria, cari l'au numit „Cor regal". Actualmente corul „Lira" are 60 membri activi, 15 fondatori şi 85 ajutători. Serveşte şi de cor catedral în Lugoj.

VIAŢA ŞI OPERA LUI IACOB MUREŞANU

In cadrele programului, d *Iosif Dobrin,* preşedintele societăţii, a ţinut o scurtă, dar substanţială conferinţă, despre viaţa şi opera lui Iacob Mureşanu.

Dacă cercetăm istoria muzicii româneşti din Ardeal, constatăm că, până în a doua jumătate a sec. 19 nu putem vorbi de o cultură muzicală românească propriu zisă. Pe la sfârşitul sec. 18 se cultiva la Braşov, Sibiu şi alte centre româneşti din Ardeal, ceva muzică, dar cu caracter străin apusean, căci de pe atunci domnia ideia, că „fără franţuzeşte şi fără clavir nu se poate poliftesi cum se cade o fată de boer de modă nouă", cum ziceau boerii moldoveni când îşi trimiteau fetele la şcolile călugăriţelor ursuline din Ardeal. De muzică românească cultă încă nu se poate vorbi, căci ori şi ce mişcare românească era înăbuşită, până ce la 1861, vre-o 170 de intelectuali români, în frunte cu arhiereii Saguna, Suluţiu şi Alexi, înfiinţează „Asociaţia Transilvană pentru cultura şi literatura poporului român", „Astra", care dădu impuls şi muzicii româneşti.

Pela anul 1878 apare însă omul care taie brazde adânci în ogorul artei muzicale româneşti Este *Iacob Mureşanu.*

Născut la 1857, Iacob Mureşanu, după studiile de liceu, se înscrie la politehnica din Viena, dar sub influenţa geniilor muzicale de pe atunci, ca Beethoven, Haydn şi alţii se dedică artei muzicale. Şi nu e de mirare. Bunicul său, bardul Ardealului, Andrei Mureşanu, sădise în sufletul tânărului Iacob sentimente naţionale până la şovinism, iar familia scriitorului Iacob Mureşanu, tatăl, a fost pentru el leagănul artei muzicale alături de fraţii săi Aurel şi Traian, acesta din urmă colaborator preţios în operele muzicale ale compozitorului nostru. In 1878 Iacob Mureşanu este profesor de muzică la Năsăud, dar nu pe mult timp. Căci la 1880, trece la Lipsca, unde studiază compoziţia, instrumentaţia şi pianul. Aici, în 1883, Iacob Mureşanu obţine la un concurs muzical premiul „Mendelsohn" şi este ales să acompanieze la pian, la un mare concert, pe vestitul violonist Ioachim. In 1884 este prof. de muzică la Braşov, iar în 1885 la seminarul teologic din Blaj, unde desfăşoară cea mai prodigioasă activitate muzicală şi unde creează şcoală dând elevi ca d. Tiberiu Brediceanu, d Aurel Popovici-Racoviţă, N. Ganea şi alţii.

Isvoarele de inspiraţie ale lui Iacob Mureşanu, sunt poezia poporană şi poeziile generaţiei lui Alecsandri, apoi melodiile şi toată muzica autohtonă a poporului român şi melodiile sfinte ale bisericii. Compoziţiile lui sunt extrem de variate: doine, pian, pian-voce, instrumentaţie, coruri bărbăteşti şi mixte, coruri cu instrumentaţie şi soliţi. Cât n'a entusiasmat compoziţia sa „Mănăstirea Argeşului" pe regina poetă Elisaveta, când aceasta a ascultat-o la expoziţia din Bucureşti în anul 1906! In toate compoziţiile lui Iacob Mureşanu se frământă şi se exteriorizează cele mai adânci şi mai autentice sensibilităţi ale sufletului unui adevărat român creştin, cum era el. Visul lui mare: Unirea Românilor, nu a ajuns să-l vadă dar l'a simţit, căci Iacob Mureşeanu moare în 25 Mai 1917. Ca omagiu şi recunoştinţă, soc. „Lira" îi închină azi acest concert.

CONCERTUL

Concertul începe cu „Imnul Astrei", după care urmează „Năluca", „Brumărelul" cu soliştii d-na E. Ienea şi d. O. Dobrin, „Reintoarcerea acasă". Apoi cu concursul corului bărbătesc „Progresul" condus de d. Lăzărescu, care a cântat şi singur un punct, s'a executat sub dirijarea d. prof Ioan Bacău, balada dramatică „Brâncoveanu Constantin", cu acompaniamentul de orhestră a muzicii reg. 2 grăniceri din Caransebeş.

In ansamblu corul a fost la înălţime. Interpretare şi dicţiune exacte; simetrie remarcabilă în gruparea vocilor. Soliştii: sopranei d-na E. Ienescu nu-i lipseşte rutina necesară unei cântăreţe; mult suflet în interpretare. Nu tot acelaş lucru îl putem spune însă despre registru. Basul, d. Ioan Iorga: timbru plăcut, un registru profund admirabil, dicţie corectă. Interpretarea perfectă, cu voce plăcută, a rolului său, ne-a dat impresia că stăm în faţa unui adevărat artist. Baritonul, d Mitruţ, s'a achitat apreciabil de rolul său. Bine s'au prezentat şi ceilalţi soliştі, d-nii: O. Dobrin, Duma şi Subu. Pianista, d-ra Lenuţa Văcariu încă s'a prezentat la o înălţime suficientă.

Din numeroasa asistenţă la acest concert festiv am remarcat pe P. S. S. dr. Ioan Bălan, episcopul Lugojului, înconjurat de consilierii eparhiei şi celalt cler, d. dr. George Dobrin, prieten al lui Iacob Mureşanu, d. dr. Ionel Dobrin, primarul oraşului, ofiţeri, profesori etc.

Nu putem încheia fără a aminti că, dacă corul „Lira" este în plin progres, aceasta se datoreşte, în prima linie, d-lui Ioan Bacău, prof. de muzică la liceul „C. Brediceanu", care, secondat de d-nii I. Dobrin, I. Văcariu, O. Dobrin şi alţii, îşi pune tot sufletul întru cultivarea artei muzicale româneşti.

# Maria Ciucurescu

**Amintiri**

Sprintenă, vioaie, pasionată, viforoasă, domina publicul cu elanul ei comunicativ, cu temperamentul ei impetuos. Maria Ciucurescu avea ceva demonic.

Rar s'a văzut la o actriţă acumulată atâta energie, atâta vehemenţă. Toate rolele ce interpreta aveau pecetea temperamentului ei dinamic.

Pentru Ciucureasca a juca era arta, însă arta nu era joc, era o voluptate. De aceea a fost de o susceptibilitate nebănuită.

In marele turneu pe care l-am făcut în Ardeal, înainte de războiu, în 1913, acum 25 de ani, Maria Ciucurescu a fost în fruntea elementului femenin.

In **„Căsnicia"** şi în **„Noaptea Furtunoasă"** electriza publicul, care nu odată, ci de zeci de ori, în cele 52 de spectacole din 17 oraşe, se ridica în picioare în mijlocul actului aplaudând frenetic, aruncând cu flori şi fluturând batistele.

A fost cea mai mare actriţă de comedie din teatrul nostru şi a avut norocul să facă parte din marea falangă, care a format epoca de aur a dramaturgiei româneşti.

Liciu, Vasile Leonescu, Aristide Demetriade, Const. Nottara, Aristiţa, Vasile Toneanu, Belcot, Ion Petrescu, I. Niculescu şi Maria Ciucurescu. Ce nume! Ce flori îţi dedeau când le citeai pe afiş! Vorba lui Mikede din „Vlaicu-Vodă": „Nume ce sparg ziduri"...

I se dusese buhul Coanei Miţa că-i femeie rea, însă ce inimă de aur avea! Era rea ca majoritatea actorilor, un ceasdouă, atâta tot. După ce-şi descărca nervii însă, tot ea plângea şi te căuta să-ţi ceară ertare. La Sebeşul-Săsesc, se certase cu Brezeanu; seara o văd tristă şi abătută.

— Ce-i, Coană Miţo?

— Ce să fie măi băeatule, m'am certat cu Iancu şi-mi pare aşa de rău, că-mi vine să plâng.

— Ei şi d-ta, pentru atâta lucru, lasă că vă împăcati dv.!

— Eu m'aş împăca îndată, că nu pot să rabd, dar Brezeanu e sanchiu şi al dracului, n'o să vrea. Nu-i vorbă că şi eu sunt de vină, i-am spus o vorbă grea:

— Ce vorbă Coană Miţo?

— Ei... una de-ale mele. Du-te tu la el şi spune-i că-mi pare rău şi caută de-l împacă.

M'am dus la Brezeanu, care cum m'a văzut, mi-a luat-o el înainte.

— Ascultă mă Victore, deseară la banchet, să faci aşa, să mă aşezi lângă Ciucureasca, că vreau s'o înpac.

— Dar ce, v'aţi certat?

— Furcă, am făcut-o „gaiţă" şi dacă nu mă împac, să ştii că o să fiu tot timpul mahmur, n'o să pot bea nici un strop de vin... şi-i păcat!

La masă, după ce s'au împăcat, i-a tras Coana Miţa o doină haiducească de i-a zăpăcit pe comeseni.

Asta era răutatea actoriceasă.

La Făgăraş, toată ziua a plâns de bucurie: „Deseară vine fie-mea, vine Marioara dela Bucureşti, să ne vadă".

Seara a jucat cu atâta însufleţire şi cu atâta comunicativitate, încât publicul electrizat a dus-o pe braţe până la hotel.

La Lugoş primirea noastră a luat proporţiile unei demonstraţii naţionale. A fost o clipă rară, solemnă, Dumnezeiască. De la gară, cortegiul s'a format în cap cu toţi preoţii din oraş şi din împrejurimi, îmbrăcaţi în odăjdii şi cu crucea în mână; urma apoi corul marelui Vidu, care cânta **„Deşteaptă-te române"**, trupa teatrală încadrată de intelectualitatea oraşului; fanfara ţăranilor din Vrani s'apoi marea mulţime de câteva mii de români.

Pe trotuare erau înşiraţi băeţii şi fetele de şcoală în haine de sărbătoare, cu buchetele de flori în mână; iar de la ferestre şi balcoane se aruncau flori. In piaţa teatrului mulţimea care aştepta sosirea noastră, prezenta un tablou de o măreţie impunătoare.

In faţa teatrului, pe un mal al râuleţului ce desparte oraşul în două, era un grup de doamne în mândrul port naţional; iar pe celălalt mal, altă fanfară de ţărani. Când ne-am apropiat, a isbucnit din piepturile a mii de români, un formidabil „să trăiască" urmat de o ploaie de petale de flori. Şi într'un moment de tăcere, Valeriu Braniste, vajnicul şi neînfricatul director al ziarului „Drapelul" ne-a strigat: „Bine aţi venit pe pământul bănăţean".

Şi clipa care a urmat, a fost de o măreţie neuitată. Clopotele bisericilor sunau, una din fanfare cânta „Deşteaptă-te române", cealaltă „Trăiască Regele", iar corul lui Vidu „Mulţi ani trăiască!"

Maria Ciucurescu, electrizată de acest moment Dumnezeesc, s'a ridicat pe parapetul râului şi cu toată puterea a strigat: „Trăiască România".

Acesta a fost sufletul Mariei Ciucurescu şi fără îndoială, că atât cât a trăit a fost elementul naţional de forţă al teatrului românesc.

**Victor Antonescu**
artist al teatrului Naţional

## Requem pentru Papa Pius XI, la R.-Vâlcea

*R. Vâlcea, 14 Februarie*

Duminică la biserica romănocatolică din localitate, s'a oficiat un requiem pentru odihna sufletului aceluia care a fost marele pontif Papa Pius al XI-lea.

Pe un catafalc îndoliat pe care era aşezată fotografia marelui dispărut, credincioşii din parohie care au luat parte la trista solemnitate, au depus coroane şi jerbe de flori.

La ora 10 dim. părintele Oreste Tusinschi a oficiat serviciul de veşnică pomenire.

Apoi în cuvinte simţite a schiţat meritele alese ale dispărutului care a luptat pentru pacea şi înfrăţirea omenirii.

Corul condus de d. Veribinschi a cântat requiem-ul de Carol Fürst.

SCRISORI DIN ITALIA

# Cine era Gioconda?

**de ZOE GÂRBEA TOMELLINI**

Ştirea care a emoţionat profund pe toţi amatorii de artă este că M. S. Regele Angliei a permis ca la expoziţia lui Leonardo da Vinci din Milano, să se expună toate capo-d'operile şi desenele ilustrului pictor italian păstrate cu zeloasă grijă în galeriile din palatele regale engleze.

Cine nu ştie că Leonardo născut la Milano in 1452 şi mort în Franţa la 1519 la Amboise, a fost pictor, arhitect, inginer şi scriitor de valoare? Cine nu ştie că a lăsat desene impresionante asupra zborului păsărilor cu intuiţia profundă a viitoarelor principii aplicate aviioanelor de azi?

Şi cine n'a tresărit citind acum vre-o treizeci de ani că faimoasa *Monna Lisa* fusese furată dela muzeul Louvre din Paris de către un îndrăzneţ necunoscut?

Azi „Gioconda" şi misteriosul ei surâs a pus iar în mişcare pe criticii şi scriitorii de artă şi după câteva sute de volume dedicate operei superbe cumpărate de Regele Francisc I al Franţei, după ce a fost repusă cu toate onorurile în muzeul din Paris „Gioconda" este iar la modă. Intrebarea care a chinuit creerul atâtor critici şi cercetători tenaci este: Cine a fost Gioconda? Divinul Leonardo care era şi scriitor, dacă ar fi vrut, ar fi putut el însuşi să lămurească pe urmaşi tălmăcind cine era femeea cu vălul negru pe cap care a uimit o lume întreagă? Ar fi putut în scrisori la prieteni, sau în vre-o confidenţă destăinui cine era gingaşa italiancă pe care geniul său o trecuse la nemurire? Dar n'a vrut. Şi misterul a trecut pragul morţei cu pictorul „Cinei cea de taină", altă operă care a înfruntat secolele.

Cum italienii, ca demni urmaşi ai romanilor, scriu foarte mult căci numai *scripta manent,* şi cum sunt oameni cari o viaţă întreagă se ocupă numai de câte un geniu al Patriei lor cercetându-le viaţa în amănunt aşa ca nimic să nu rămâe necunoscut pentru posteritate, s'au adunat în revista *Sapere* toate mărturiile spre a căuta să se descifreze palpitanta întrebare: „Cine era Gioconda"? Vasari, pictor contimporan, scria: ...şi s'a apucat Leonardo să facă portretul soţiei lui Francesco del Giocondo din Florenţa „Monna Lisa". După patru ani de muncă l'a lăsat neterminat, până ce l'a cumpărat Francisc I regele Franţei şi l'a dus la Fontainebleau".

Această mărturie ar fi putut deslega definitiv secretul căci alt artist, Toggi, a găsit că într'adevăr Monna Lisa era florentină, născută Gherardini; că locuia în cartierul Santo Spirito, azi via Reggio, şi că tatăl său în arhiva din 1480 declara:

Lisa, fiica mea, în etate de un an şi fără nici o zestre. Acel Del Giocondo, de trei ori căsătorit, o luase de nevastă în 1495 pe când avea 35 de ani şi dânsa abia 16!

Cum îi murise o fată s'a zis că poate vălul negru era din cauza dolliului. Dar făcând bine socoteala şi ştiindu-se că Leonardo a pictat Gioconda pe la 1505 ar fi trebuit ca florentina să poarte doliu toată viaţa. Tabloul care e pictat pe lemn şi măsoară numai 0,77 pe 0,53 a fost văzut la Fontainebleau şi de Cassiano del Pozzo în 1625 care repetă aceeaşi versiune ca şi Vasari. După ce a scăpat de atâtea vicisitudini şi de Revoluţie, capo d'opera făcu iar vâlvă mare în 1911 când italianul Peruggia il fură sub nasul paznicilor, şi când numai graţie amprentelor digitale găsite pe ramă fu identificat îndrăzneţul răpitor. Volumele dedicate acestei enigme contestă absoluta veridicitate a afirmării lui Vasari din unele coincidenţe cari lipsesc.

S'a zis că ar fi fost poate misterioasa femee atât de iubită de pictorul ilustru, Ginevra Benci, sau portretul unei dame florentine amanta magnificului Giuliano de Medici. Cine nu ştie luxul şi fastul acestei familii care a dat Italiei şi Franţei regi, cardinali şi condotieri? Se zice că surâsul indefinibil al

Giocondei ar fi fost răzbunarea ironică a celei iubite pe sub ascuns de tiranul Florenţei în contra soţiei geloase Filiberta de Savoia. Se mai zice că tocmai de teamă ca să nu'l descopere principesa trădată, focosul Giuliano din Castel Vecchio l-a luat şi l-a dat înapoi lui Leonardo la Roma, care de necaz l'a vândut Regelui Franţei. Secretarul Cardinalului de Aragona care a vizitat pe marele pictor în Amboise pe la 1517 face descrierea călătoriei într'o scrisoare tradusă în limba germană de istoricul Papilor L. von Pastor zicând: am văzut trei tablouri la El. Unul al unei dame florentine (vedeţi cât de discret a fost artistul dacă nici odată n'a vrut să-i trădeze numele) făcută *după natură* din ordinul magnificului Giuliano de Medici".

Criticul de artă Alfredo Venturi susţine cu superioritatea incontestabilă a doctrinei lui, că pe la anul 1501 Leonardo a pictat după natură portretul „văduvei" — de aci vălul negru — lui Federico Del Balzo eroica femee care a apărat insula Ischia, contribuind alături de marele căpitan să salveze oraşul Napoli: Costanza d'Avalos, Ducesa de Francavilla. Dacă Goya cu „Magadesnuda" a fost mult mai puţin... cavaler cu Ducesa de Alba, Leonardo cu enigmaticul surâs al femeii, ne-a frământat mereu curiozitatea: „Cine era Gioconda?".

Poate că marele scriitor de la Academie Papini în volumul ce va publica în curând va şti să deslege misterul acestei capo d'opere universale.

# Prietenii casei natale a lui Pasteur

Un ziar din Paris ne spune că Jurasienii au un adevărat cult pentru memoria compatriotului lor Louis Pasteur. Casa natală din Dôle a marelui savant este de multă vreme rânduită în chip de muzeu şi cercetată de mii de vizitatori (10.354 numai anul acesta), cari vin să vadă relicvele marelui binefăcător al omenirii. Locul de pelerinaj e însă casa-i părintească din Artois, unde Pasteur şi-a trăit copilăria şi unde îi plăcea să se ducă adeseori.

Casa e plină de adevărate relicve. La parter, ca urmare a unui larg vestibul, e sufrageria familiei, în foarte bună rânduială; în catul întâiu, laboratorul vast în care se văd şi azi baloanele de sticlă, aparatele cu care fură făcute atâtea descoperiri, cum şi biblioteca lui Pasteur.

Se ştie că ginerele şi elevii săi lucrau împreună cu maestrul lor.

Alături e camera de culcare aşa cum a lăsat-o Pasteur în 1894.

La adunarea generală a societăţii „Prietenii casei natale a lui Pasteur", unde se serba a 11-a aniversare a acestei societăţi, preşedintele ei, d. Ventard, a anunţat că se poate întâmpla să se înceapă exploatarea convenabilă a viei lui Pasteur, ce se află în Artois şi unde 1.500 sticle de vin aşteaptă de mult să fie puse în vânzare. Putem fi siguri că amatorii nu vor lipsi.

Venitul va reveni, desigur la întreţinerea relicvelor marelui şi celui dintâi bacteriolog care a fost Louis Pasteur.

# Capodoperele muzeelor spaniole sub ocrotirea Societăţii Naţiunilor

Telegrame din străinătate au anunţat la timp că operele de mare faimă ale muzeelor spaniole au trecut graniţa Spaniei şi au luat drumul Genevei, unde vor sta sub ocrotirea Societăţii Naţiunilor, până când vor fi înapoiate poporului spaniol.

In peste o mie de lăzi şi lădiţe stau închise vremelnic tapiserii, tablouri şi bijuterii nepreţuite. Acolo sunt Velasquez, Zurbaran, Greco, Goya şi alte „faruri" cu neasemănată radiere, după cum se exprimă **„Le Temps"**.

Comitetul central al comorilor spaniole le-a adus în camioane militare până la Figueras, unde certificatul de strămutare a fost semnat de directorul adjunct al muzeelor naţionale, pe care-l însoţea d. Mac Laren de la National Galery din Londra, în vreme ce, la Paris, d. Verne făcea toate demersurile ca drumul în Elveţia să fie făcut în cele mai bune condiţiuni.

Un comitet internaţional a luat răspunderea morală a acestor bogăţii. Acest comitet se compune din preşedintele şi vice-preşedintele lui Metropolitan Museum şi National Galery din Londra, cum şi reprezentanţii muzeelor din Geneva, Amsterdam şi Bruxelles. Caracterul misiunei e subliniat: e vorba de o parte din cel mai preţios patrimoniu al omenirii ce trebue pus la adăpost pentru timpul cât va mai ţine turburările din Spania.

Geneva va face o expoziţie din aceste tablouri, şi probabil că o expoziţie identică va fi şi la Paris (la Louvre) mai târziu.

**Citiţi**

**„UNIVERSUL LITERAR"**

## Procesul unei contravenţii de 12.000.000 lei la Buzău

**Buzău, 15 Februarie**

Inaintea tribunalului Buzău, secţia II-a, a venit spre judecare Miercuri dimineaţa, în continuare, apelul introdus de d-nii inginer Ernest Rado şi Alexandru Zăgănescu, din Bucureşti, împotriva unui proces-verbal de contravenţie, dresat de organele fiscale, pentru o pretinsă contrabandă de spirt. Valoarea acestei contravenţii se cifrează la suma de 12.000.000 lei.

Din partea apelanţilor a pus concluziuni, pentru anularea acestei contravenţiuni, d. avocat A. I. Teodoru, din Bucureşti, iar interesele statului au fost susţinute de d. avocat Dragomir Manta, şeful avocaturii statului din Buzău. Reprezentantul ministerului public a pus concluziuni pentru respingerea apelului, menţinându-se valabilitatea contravenţiei. Tribunalul având nevoe pentru a delibera, a amânat pronunţarea la 23 Februarie a. c.

—xXo●oXx—

# Filatelice

FRANŢA.

Mărcile franceze de poştă aeriană au fost toate retrase din vânzare. Multe din ele erau epuizate de câteva luni.

Marca emisă pentru a 20-a aniversare a armistiţiului a fost epuizată şi ea.

MAROCUL FRANCEZ.

Se pregăteşte o serie nouă de 22 valori pentru poşta obişnuită şi 6 pentru poşta aeriană, ce vor înlocui seria emisă în 1933/34.

BELGIA.

Cu prilejul celei de a 75-a aniversare a Crucii Roşii, se va emite o serie de 8 mărci poştale cu supratxă.

GERMANIA.

Trei mărci vor fi emise cu prilejul expoziţiei internaţionale de automobile ce se va deschide peste câteva zile.

Aceste mărci vor fi vândute cu supratxă persoanelor ce vor avea tickete de intrare în expoziţie.

Ele vor înfăţişa trăsuri din 1885—1886 şi din 1938.

FILIPINE.

In insulele Filipine se va ridica un arc de triumf comemorativ al Constituţiei lui Commonwealth. Fondurile construcţiei sunt realizate din vânzarea a trei mărci poştale comemorative.

MARCA ANTIMALARICA.

Un ţânţar, considerabil mărit, va fi reprodus pe o marcă poştală din Mexic.

Această marcă va fi o contribuţie obligatorie pentru lupta împotriva malariei, al cărei răspânditor e ţânţarul în primul rând.

POŞTA AERIANA.

Societatea ştiinţifică şi istorică de documentare aeriană din Paris va face cercetări noui, între altele asupra poştei aeriene, studii pur documentare.

SAINT-PIERRE-ET-MIGUELON.

Patru noui tipuri de mărci poştale şi o marcă-taxă au fost emise de curând.

—xXo●oXx—

## Un interesant proces la R.-Vâlcea

**R.-Vâlcea, 14 Februarie**

In ziua de 13 Februarie c., a venit spre judecare în faţa tribunalului Vâlcea s. II-a, un proces foarte important atât prin problema care se pune cât şi pentru suma în litigiu.

Obiectul acestui proces este următorul: Alexandru Drăghicescu, din Ioneşti, care partajiul dintr'o avere de circa 25 milioane, chemând în judecată pe tatăl său Ştefan Drăghicescu şi alţii. Acţiunea se întemeiază pe motivul că tatăl său, despărţit de mama sa prin sentinţă de divorţ rămasă definitivă. Şi-a atribuit conform art. 285 c. c. o treime din avere copiilor rezultaţi din căsătorie.

In sentinţa de divorţ însă, dintr'o eroare de redactare, s'au trecut ca rezultaţi din căsătorie numai cinci copii, pe când în realitate erau 10 copii. Tatăl profită de această omisiune şi cere răscumpărarea treimei numai faţă de cei cinci copii care erau minori la acea dată, excluzând pe ceilalţi cinci, şi evaluează întreaga avere, compusă din circa 1000 pogoane cu ogrăzi, vii, păduri, case, hoteluri etc., în anul de inflaţie 1928, la derizoria sumă de un milion una sută de mii lei.

Apoi plăteşte treimea în bani, adică trei sute şase zeci mii lei, celor cinci copii.

De atunci a înstrăinat prin vânzare şi donaţii două treimi din avere şi este pe punctul de a înstrăina şi restul.

Fiul reclamant cere partajiul asupra nudei proprietăţi ce i se cuvine conform legei, cât şi cota în bani, asupra vânzărilor de păduri, şi anularea actelor de înstrăinare făcute după intentarea acţiunei de divorţ a mamei sale. Cere totodată şi sechestru judiciar asupra averii existente, întrucât se consideră în situaţia de a nu-şi mai găsi partea ce pretinde a avea după lege.

Din partea tatălui a pledat d. avocat Paul Angelescu, susţinând că reclamantul nu are calitatea, şi acţiunea este inadmisibilă ca prematură, iar dacă ar exista vre un drept, acţiunea ar trebui îndreptată contra fraţilor ce au primit dreptul din răscumpărarea făcută de tată.

Reclamantul prin concluziile puse de avocaţii Tănăsescu-Govora, Gh. Manole şi Manole Georgescu, susţine că dreptul la treime este dela lege, nu dela justiţie.

Procesul s'a amânat în continuare la 21 Februarie.

El pasionează populaţia judeţului nostru, înprincinaţii fiind bine cunoscuţi în toate straturile sociale.

A APARUT

**A FOST ODATA UN IMPERIU**

**de F. ADERCA**

Acest roman al descompunerii imperiului ţarist ne înfăţişează cauzele istorice şi morale cari au transformat colosul rus într'o republică sovietică.

Documentar uman şi psihologic, cartea aceasta ne prezintă eroii tragediei în plină acţiune şi ne lămureşte resorturile intime ale culiselor cari au precipitat revoluţia rusă. Lei 80

**EDITURA SOCEC & Co. S. A.**

1116

**In cazurile bolilor de stomac nervoase, crampelor, la stări spasmolitice**

precum şi la dureri de cap nervoase, insomnie, cauzate de greaţă şi de tulburări digestive s'au obţinut după multe cercetări cele mai bune rezultate, atât în clinicile din ţară cât şi din străinătate prin renumitul preparat american „Gastro D".

„Gastro D" se găseşte de vânzare la farmacii şi drogherii; sau contra ramburs de Lei 135 la farmacia „Tholss", Bucureşti, Calea Victoriei 124. 26

# O căsătorie care se vede rar

*Măcin, 14 Februarie*

O căsătorie cum mai rar se vede s'a celebrat la oficiul stării civile din localitate de către d. Const. Chivulescu primarul oraşului.

Locuitorul Enache Oprea, în etate de 86 ani, s'a căsătorit cu Iordana Creţu, din Jijila, în etate de 61 ani.

Nouii soţi au ţinut mult să facă şi căsătoria religioasă după cea civilă.

Este interesant de adăogat că mirii se căsătoresc a doua oară.

Soţul e avut 8 copii, iar noua lui tovarăşă are numai 10 copii.

# Drama din Dealul Galaţilor

**Fiind lovit cu farfuria în cap, un concubin îşi omoară prietena cu lovituri de cuţit**

*Galaţi, 14 Februarie*

In cartierul din dealul Galaţilor s'a întâmplat acum câtva timp o dramă, care a pasionat lumea de prin partea locului. In str. Muzicii locuia chelnerul Ştefan Teodorescu, zis Podaşcu, care trăia în concubinaj cu Stana Faraoneanu.

Chelnerul, venind acasă, într'o seară beat, s'a luat la ceartă cu concubina lui. O încăerare s'a produs şi Stana Faraoneanu l-a lovit cu o farfurie în cap.

Teodorescu, exasperat de gestul necugetat al concubinei sale şi ameţit de loviturile căpătate, într'un moment de furie, a scos cuţitul dându-i două lovituri în abdomen. Dusă la spital, Stana Faraoneanu a încetat din viaţă.

Cercetările au fost făcute la cabinetul 2 instrucţie de d. judecător Eugen Oţeleanu, care prin ordonanţă definitivă a trimis pe inculpat înaintea Curţii criminale şi totodată a sesizat Camera de punere sub acuzare depe lângă Curtea de apel de a consfinţi ordonanţa definitivă.

# Senzaţionala reclamaţie

**a unui criminal deţinut în arestul central din Constanţa**

**Neplătindu-i-se preţul tăcerii, el îşi divulgă complicii**

*Constanţa, 14 Februarie*

Acum două săptămâni, Curtea criminală din localitate a judecat pe Neagu Ion, fost lucrător la soc. petroliferă „Romăno-Americană", pentrucă anul trecut, pe toamnă, aflându-se în cârciuma lui Savu, depe şoseaua Basarabi, a provocat un scandal în timpul căruia a omorât pe cârciumar.

In urma acestei isprăvi, el a fost condamnat la 10 ani muncă silnică, 8 ani degradare civică şi 100.0000 lei despăgubiri civile şi trimis să-şi ispăşească pedeapsa.

Ce se întâmplă însă?

Acum câteva zile Neagu a depus o reclamaţie la parchetul general prin care arată că la săvârşirea crimei a mai avut încă doi complici pe: V. Petruş şi N. Fuiorea şi că a luat toată vina asupra sa încă dela instrucţie în schimbul a două poliţe fiecare în valoare de 10.000 lei.

In susţinerea reclamaţiei sale, Neagu Ion a propus pe câţiva tovarăşi de închisoare, cari au fost de faţă la încheerea târgului.

Ce s'o fi gândit bietul Neagu? Numai despăgubirile civile întrec cu 80.000 lei preţul tăcerii mele şi apoi 10 ani muncă silnică şi 8 ani degradare civică nu-i jucărie! Dacă nu vin să mărească preţul nu mai tac, şi a aşteptat cât a aşteptat şi apoi când a văzut că foştii săi tovarăşi nu numai că nu vin să mărească preţul, dar nici cel puţin nu se gândesc să „onoreze" poliţele, i-a reclamat parchetului general.

In urma acestei întorsături V. Petruş şi N. Fuiorea au fost arestaţi şi trimişi din nou acolo unde sperau să nu se mai întoarcă pentru o vină pe cari credeau că au înlăturat-o.

# Cine face comerţul de cereale din Banat: 30 minoritari şi... 2 români

*Timişoara, 14 Febr.*

Până de curând, paginile ziarelor, în special ale celor naţionaliste, erau zilnic ocupate cu înfăţişarea stării de inferioritate în care se găsesc majoritarii în propria lor ţară şi în ramurile principale de activitate economică, lucrativă. In ultimul timp, aceste lucruri se desvăluesc tot mai puţin, ca şi când situaţia ar fi azi alta, ca şi cum românii ar fi cucerit poziţiile economice pe cari le deţin minoritarii.

Intâmplător ne-a căzut în mână o revistă aşa zisă „Industria morăritului", pe a cărei copertă sunt înşiraţi toţi comercianţii comisionari de cereale din Timişoara. Mărturisim sincer că lectura acestei pagini ne-a produs o surpriză. Am descoperit lucruri pe cari nici nu le puteam bănui. A fost desigur o proastă inspiraţie a celor cari au găsit de cuviinţă să publice lista comisionarilor în cereale din Timişoara, pentrucă ne-a descoperit lucruri senzaţionale. Am aflat astfel că *în Timişoara sunt 32 comercianţi-comisionari de cereale, dintre cari sunt 30 (treizeci) minoritari şi abia 2 (doi) români.*

Pentrucă cele afirmate mai sus ar putea părea neverosimile, vom cere iertare cititorilor, dar suntem nevoiţi să le înşirăm numele acestora, pentru a se putea ilustra starea de fapt descrisă mai sus.

Astfel la Timişoara sunt următorii comercianţi de cereale: Gustav Basch, Markus Bromberger, *Vasile Catina,* Ludvig Czilczer, Dengl & Kleinman, fraţii Deutsch, Leo Deutsch, Iohan Ehling, Fidel Eipert, Feuerstein et Co., Karl Fischer „Producta", Ludovic Fodor, Martin Fuchs, Eugen Grüher, Hirsch & Held, *Titu Ionaşiu,* Ignatz Klein, Wilhelm Klein, Frantz Kopping, Leopold Andress, Arpad Luczado, Iacob Maier, Max Montag, Emil Mihalfy, Montag & Szende, Elvira Neu, Fridrich Reiter, Eduard Rona, Aladar Por, Ludvig Perlesz, fraţii Szozoansckу, Alois Weisz & Sohn.

Citiţi şi recitiţi aceste nume şi trageţi concluziile.

Dar tot această revistă ne desvăluie şi numele mijlocitorilor oficiali ai bursei de mărfuri din Timişoara: Ludvig Czilczer, Desideriu Fischer, Franz Kopping, Arcadie Luczato, Philip Montag, Aladar Por şi Ludvig Rado. Aici cel puţin nu avem nici un român.

# Arhiepiscopul Kievului

**condamnat la 20 ani închisoare**

*Ziarul rus „Vozrojdenie", care apare la Paris, anunţă că arhiepiscopul Kievului, Esipenco, a fost arestat în urma unui denunţ, în care se arăta că s'ar fi adresat ambasadei unui stat străin cu rugămintea de a apăra biserica creştină de prigoana autorităţilor sovietice.*

*Arhiepiscopul Kievului a compărut înaintea tribunalului din Moscova. Instrucţia ar fi stabilit că înaltul prelat ar fi vizitat capitala U. R. S. S. şi a vizitat ambasada unei ţări străine, cerând ca acea ambasadă să intervină pe lângă guvernul sovietic pentru apărarea bisericii ortodoxe.*

*Arhiepiscopul Esipenco, care a mai fost arestat de câteva ori pentru activitate antisovietică, nu şi-a recunoscut vina.*

*Tribunalul a condamnat pe Vlădică la 20 ani închisoare, cu interdicţia de a locui în regiunea centrală a U. R. S. S.*